

KOKOUKSEN AVAUS JA ALKUHARTAUUS

Puheenjohtaja Heikki Valkama avasi kokouksen klo 18.00.

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet:		Toimeenpano

KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS

Kirkkolain 10. luvun 15 § mukaan toimielin on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä, jollei päätöksenteolle säädetä tässä laissa muita vaatimuksia. Läsnä olevaksi katsotaan myös toimielimen jäsen, joka osallistuu kokoukseen sähköisesti.

Kirkkoneuvoston ohjesäännön mukaan kirkkoneuvoston kutsuu koolle puheenjohtaja, joka määrää kokoontumisen ajan ja paikan. Kirkkoneuvosto voi myös etukäteen vahvistaa kokousaikansa suunnitelman. Kirkkoneuvoston ohjesäännön 5 §:n 1. mom. mukaan kutsu kirkkoneuvoston kokoukseen on lähetettävä viimeistään viisi päivää ennen kokousta. Kutsuun on liitettävä luettelo käsiteltävistä asioista. Samalla on kokouksesta ilmoitettava myös kirkkovaltuuston puheenjohtajalle ja varapuheenjohtajalle.

P u h e e n j o h t a j a n e s i t y s :

Kirkkoneuvoston on kutsunut koolle puheenjohtaja. Kokouskutsu esityslistoineen on lähetetty sähköpostilla 6.9.2023 kirkkoneuvoston jäsenille ja kirkkovaltuuston puheenjohtajalle ja varapuheenjohtajalle. Asialista on lähetetty sähköpostilla tai postitse 6.9.2023 tiedoksi kirkkovaltuuston muille jäsenille.

Kirkkoneuvosto toteaa kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden.

K i r k k o n e u v o s t o :

Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet:	Toimeenpano

KOKOUKSEN PÖYTÄKIRJANTARKASTAJIEN VALINTA

Kirkkoneuvoston ohjesäännön 9. §:n 3. mom. mukaan pöytäkirjan tarkastaa kaksi kokouksen valitsemaa pöytäkirjantarkastajaa tai, jos kokous niin päättää, kirkkoneuvosto kokouksessaan. Jos pöytäkirjantarkastajat ja puheenjohtaja eivät ole yksimielisiä pöytäkirjan sisällöstä, kirkkoneuvosto tarkastaa pöytäkirjan seuraavassa kokouksessaan. Kirkkoneuvoston päätöksen mukaan kirkkoneuvoston jäsenet kukin vuorollaan toimivat aakkosjärjestyksessä pöytäkirjantarkistajina kaksi kerrallaan.

P u h e e n j o h t a j a n e s i t y s :

Valitaan kokouksen pöytäkirjantarkastajat. Vuorossa ovat Loukkola Tuija ja Seppälä Kari.

K i r k k o n e u v o s t o :

Pöytäkirjantarkistajiksi valittiin Kari Seppälä ja Marko Ahola.

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet:		Toimeenpano

KOKOUKSEN TYÖJÄRJESTYS

Jos kirkkoneuvoston jäsen haluaa saattaa jonkin asian neuvoston käsiteltäväksi, hänen on annettava asiasta kirjallinen esitys puheenjohtajalle, jonka tulee ottaa asia esille neuvoston seuraavassa kokouksessa. Kirkkoneuvoston kokouksessa voi aloitteen tehdä suullisestikin.

P u h e e n j o h t a j a n e s i t y s :

Hyväksytään esityslista työjärjestykseksi. Muut kokouksessa käsiteltäviksi tarkoitetut asiat, joita ei ole esityslistassa mainittu, käsiteltäneen nimeämisjärjestyksessä tässä kokouksessa kohdassa Muut esille tulevat asiat.

K i r k k o n e u v o s t o :

Kokouksen sihteeriksi valittiin Tapio Myllymäki. Esityslista hyväksyttiin yksimielisesti.

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet:

Toimeenpano

TULOVEROPROSENTTI VUODELLE 2024

Kirkkovaltuuston tulee vahvistaa vuosittain seurakunnan tuloveroprosentti. Tuloveroprosentti vahvistetaan lähimpään 0,05 prosenttiyksikköön.

Seurakunnan tuloveroprosentti on 1,80 %, ja taloussuunnitelma tuleville vuosille perustuu tälle veroprosentille.

Kirkollisverotuloja on kertynyt heinäkuun 2023 loppuun mennessä 311.293.65 euroa.

Valtionrahoitusta on kertynyt 29.955,94 euroa. Yhteensä verotuloja ja valtionrahoitusta on kertynyt 341.249,59 euroa. Vuoteen 2022 verrattuna kirkollisverotulot ovat nousseet 12,31 % ja valtionrahoitus on vuoden 2022 tasossa.

Verotuloja ja valtionrahoitusta/yhteisöveroja on viime vuosina kertynyt seuraavasti:

Vuosi 2022	520.325
Vuosi 2021	480.727
Vuosi 2020	446.176
Vuosi 2019	483.894
Vuosi 2018	444.813
Vuosi 2017	449.763
Vuosi 2016	470.827
Vuosi 2015	492.396
Vuosi 2014	487.218
Vuosi 2013	454.144
Vuosi 2012	463.850

Vuodet 2021 ja 2022 olivat verotulojen kehityksen kannalta hyvät. Kuluvana vuonna on nousu ollut myös hyvä, vaikka muuttotappio on ollut 15 henkeä.

Talouspäällikön esitys:

Kirkkoneuvosto päättää esittää kirkkovaltuustolle, että seurakunnan tuloveroprosentiksi vuodelle 2024 määrätään 1,80 prosenttia.

Kirkkoneuvosto:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet:

Toimeenpano

SEURAKUNNAN TALOUSSÄÄNTÖ

Uuden 1.7.2023 voimaan tulleen kirkkolain (652/2023) luvun 4 §:ssä säädetään, että taloudenhoidon järjestämisestä määrätään tarkemmin kirkkovaltuuston hyväksymässä taloussäännössä. Taloussäännöllä kirkkovaltuusto ohjaa talousarvion sekä toiminta- ja taloussuunnitelman valmistelua ja sisältöä, omaisuuden hoitoa ja rahatointa, kirjanpitoa ja tilinpäätöstä sekä tilintarkastusta ja sisäistä valvontaa. Taloussääntömalli on nyt päivitetty uuden kirkkolain mukaiseksi. Tehdyt muutokset ovat pääosin teknisiä. Ainoa uuden kirkkolain tuoma sisällöllinen muutos on tehty 9 §:ään Maksujen määrääminen. Muutos aiheutuu uuden kirkkolain myötä poistuvasta alustusmenettelystä. Sisällöllisiä muutoksia on tehty seuraaviin kohtiin:

3 § Talousarvion sekä toiminta- ja taloussuunnitelman laatiminen ja sitovuustasosta päättäminen. Tähän on lisätty toiminta- ja taloussuunnitelman perustuminen hyväksytyt strategian linjauksiin.

6 § Omaisuuden hoito. Lisätty kiinteän omaisuuden hoidon ja kehittämisen perustuminen kirkkovaltuuston hyväksymään kiinteistöstrategiaan ja viittaus seurakunnille laadittuun kiinteistöstrategiamalliin.

7 § Seurakunnan rahaliikenne ja pankkitilien käyttö. Lisätty maininta, että seurakunnan rahavarojen riittävyttä laskettaessa seurakunnan rahavaroista tulee vähentää mahdolliset seurakunnan maksuliikennepankkitilillä olevat toimeksiantojen varat.

9 § Maksujen määrääminen. Lisätty kirkkovaltuuston oikeus päättää omaisuuden antamisesta vuokralle vähintään 10 vuodeksi tai luovuttamisesta (KL 3:9 ja KL 27). Muut tehdyt muutokset ovat lähinnä tarkennuksia ja teknisiä päivityksiä (lakiviittaukset ja viittaukset uusimpiin ohjeistuksiin).

Talouspäällikön esitys:

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että taloussääntö hyväksytään.

Kirkkoneuvosto:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet:

Toimeenpano

HAUTAUSTOIMEN OHJESÄÄNTÖ JA HAUTAINHOITORAHASTON SÄÄNNÖT

1.7.2023 voimaan tulleen uuden kirkkolain (652/2023) ja kirkkojärjestyksen (657/2023) mukaiset uusi hautaustoimen malliohjesääntö ja uudet hautainhoitorahaston hyväksytyt kirkkohallituksen täysistunnossa. Ne on tarkoitettu malleiksi, joiden pohjalta seurakuntataloudet voivat paikallisten olosuhteiden ja käytäntöjen mukaan laatia omat ohjesääntönsä. Uusissa malleissa päällekkäistä sääntelyä on vähennetty ja etenkin perusteluosioissa ilmaistuja soveltamisohjeita on täsmennetty. Mallit on tarkoitettu sovellettaviksi ja muokattaviksi siten, että seurakuntien omilla ohjesääntöissä ilmaistaan vain kyseisen seurakuntatalouden käytössä olevat toimintatavat ja määräajat. Esimerkkinä voidaan todeta haudan koskemattomuusaika, joka terveydensuojeluasetuksen mukaan on vähintään 15 vuotta, mutta joka malliohjesääntöissä suositellaan määrättäväksi 25 vuodeksi. Seurakunnat kirjaavat omiin ohjesääntöihinsä määräajat hautausmaita koskevien voimassa olevien päätösten sekä paikallisten olosuhteiden ja tarpeiden mukaan. Hautaustoimen ohjesääntö on hyväksytty seurakunnassa kirkkovaltuusto.

Talouspäällikön esitys:

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että hautaustoimen ohjesääntö ja hautainhoitorahaston säännöt hyväksytään.

Kirkkoneuvosto:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet:	Toimeenpano

HENKILÖSTÖN KOULUTUSSUUNNITELMA VUODELLE 2024

Henkilöstön koulutussuunnitelma käsitellään kirkkoneuvostossa vuosittain syksyn aikana.

Talouspäällikön esitys:

Kirkkoneuvostolle esitellään koulutussuunnitelma vuodelle 2024 kokouksessa.

Kirkkoneuvosto:

Koulutussuunnitelman käsittely siirrettiin seuraavaan kokoukseen.

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet:		Toimeenpano

UUODEN 2024 TALOUSARVION JA UUOSIEN 2025-2026 TALOUS- JA TOIMINTASUUNNITELMAN VALMISTELU

Kirkkovaltuusto hyväksyy jokaiselle varainhoitovuodelle talousarvion sekä toiminta- ja taloussuunnitelman, joka käsittää varsinaisen talousarviovuoden lisäksi kaksi seuraavaa vuotta. Lisäksi kirkkovaltuusto hyväksyy toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Kirkkoneuvoston tulee antaa talousarvion ja toimintasuunnitelman laatijoille ohjeet. Ohjeet tarkoittavat tietoa käytettävissä olevista varoista ja talousarvion valmistelun aikataulusta. Kirkkoneuvoston ohjeiden perusteella viranhaltijat valmistelevat talousarvion ja toiminta- ja taloussuunnitelman. Varsinaisesti valmistelun tekevät toiminnallisen puolen viranhaltijat ja talouspäällikkö. Valmistelussa voi olla mukana myös luottamushenkilöitä. Johtokunnat käsittelevät oman alansa ehdotukset. Talousarvioesitys viedään kirkkoneuvoston ja kirkkovaltuuston käsiteltäväksi. Kirkkovaltuusto vahvistaa talousarvion joulukuun loppuun mennessä.

Seurakunnan talous on hieman kohentunut. Verotulot ovat nousussa. Koronavuosien jälkeen menot ovat kuitenkin kasvaneet.

Talouspäällikön esitys:

Määrärahat varataan seurakunnallisen toiminnan osalta vuodelle 2024 entiseen tapaan kustannuspaikoittain siten, että toimintamäärärahat pidetään ennallaan. Taloustoimistossa arvioidaan palkkauskulut budjettiin.

Kiinteistöpuolelle määrärahat varataan tarpeen mukaan mahdollisille hankinnoille tai remonteille.

Johtokuntien toimintasuunnitelmat ja konkreettiset tavoitteet (3–5 kpl) laaditaan kolmelle vuodelle. Johtokuntien talousarvioiden ja toimintasuunnitelmien tulee olla valmiina 15.10.2023 mennessä.

Kirkkoneuvosto:

Puheenjohtaja Heikki Valkama esitti, talousarvioiden ja toimintasuunnitelmien tulee olla valmiina 15.11.2023 mennessä tai tarvittaessa joulukuussa. Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet:

Toimeenpano

HAUTAMUISTOMERKIN ASENTAMINEN MUISTOLEHTOON

Kattilakosken vanha hautausmaa on muistolehto, johon sirotellaan vainajan tuhkat. Sinne tulisi hankkia hautamuistomerkki, yhteiskivi, johon omaiset voivat halutessaan hankkia vakiokokoisien muistolaatan esim. hautakiviliikkeestä.

Esityksenä on ollut luonnonkiven siirtäminen sopivaan kohtaan muistolehdossa. Myös hautakiviliikkeestä voidaan hankkia hautamuistomerkki.

Talouspäällikön esitys:

Muistolehtoon tuodaan luonnonkivi.

Kirkkoneuvosto:

Todettiin, että perustustyöstä saattaa syntyä kustannuksia. Hyväksyttiin yksimielisesti.

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet:

Toimeenpano

SEURAKUNNALLE VUODEN AIKANA TULLEET ESITYKSET JA KOMMENTIT,
JOTKA LIITTYVÄT ONKILAMMEN JA HALLANPERÄN ALUEISIIN JA
KIRKKONEUVOSTOSSA TEHDYT PÄÄTÖKSET

29.12.2022 Juhani Saarikoski otti yhteyttä ja kertoi Osuuskunta Lumimuutoksesta, joka mm. ennallistaa luonnonelinympäristöjä. Saarikoski esitti, että seurakunnan Onkinevan palstan suoalueet voitaisiin ennallistaa. Dosentti Tero Mustonen Osuuskunta Lumimuutoksesta oli kiinnostunut kohteesta. Kyseeseen tulisi ilmeisesti suoalueen myyminen. Kirkkoneuvosto päätti 4.1.2023. että tässä vaiheessa asia jätetään pöydälle.

Juhani Saarikoski esitti myös, että Kattilakosken tilan Hallanperällä sijaitsevilla kuvioilla 77, 78 ja 81 ei suoritettaisi minkäänlaisia hakkuita. Perusteluna se, että alueella on nähty neljä liito-oravaa ja alueelle voitaisiin perustaa luontopolku, koska Ruhankankaan luonto-alueesta suuri osa on hakattu ja puolet myyty yksityiselle.

Kirkkoneuvosto totesi 4.1.2023, että noille kuvioille metsäsuunnitelmassa on merkitty harvennus, ensiharvennus ja avohakkuu. Viime syksynä puukaupat oli jo tehty näille kuvioille, ja puunmyyntitulot saadaan vuonna 2023.

Joku oli ottanut yhteyttä Ely-Keskuksen päällikköön Eero Melantiehen, koska sieltä tuli sähköposti 10.1.2023, että Ely-Keskus ottaisi mielellään seurakunnan palstoja METSO-ohjelman piiriin.

Tero Mustonen viestitti näistä asioista myös 20.1. ja 14.2.2023, asia luvattiin käsitellä kirkkoneuvostossa.

Kirkkoneuvosto päätti 15.2.2023, että liito-oravatilanne tutkitaan kevään-kesän 2023 aikana. Hakkuusuunnitelmaa Hallanperän alueelta toisaalle muutetaan tarvittaessa.

Kirkkoneuvosto päätti myös, että seurakunta ei myy tai muulla tavoin anna korvausta vastaan Onkinevaa ennallistamiseen. Myös muillekaan metsäpalstoille ei nyt haeta suojelua tai tarjota myyntiin.

3.3.2023 Juhani Saarikoski otti yhteyttä kirkkohallituksen maankäyttöpäällikkö Harri Paloon, ja häntä pyydettiin ottamaan yhteyttä seurakuntaan Hallanperän palstojen suojeleasiassa. Harri Palon vastaus oli, että kirkkohallituksella ei ole toimivaltaa puuttua seurakunnan päätöksiin suojeleasioissa.

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet:

Toimeenpano

30.3.2023 teologian tohtori Pauliina Kainulainen lähetti vetoomuksen Hallanperän palstojen suojelusta.

24.5.2023 kirkkoneuvosto päätti, että hakkuut siirretään Latvakankaan kahdelle palstalle. Näin ollen liito-oravatilannetta ei tarvitse tässä vaiheessa tarvitse tutkia.

29.7.2023 Jalmari Suutari Luontoliiton metsäryhmästä lähetti raportin Hallanperän palstojen luontoarvojen kartoituksesta ja laji-inventoinnista ja vetosi edelleen seurakuntaa suojelemaan alueen ja siirtämään hakkuut toisaalle. Hänelle ilmoitettiin, että hakkuut on jo siirretty toisaalle. Hänelle ilmoitettiin myös, että kirkkoneuvosto on päättänyt, että suojelua ei haeta ja tämä asia on ollut tarpeeksi jo esillä vuoden aikana.

2.8.2023 Kari Seppälä tiedustelee Jalmari Suutarilta, kuka on Hallanperän suojeluesityksen takana. Henkilön nimeä ei kerrota.

3.8.2023 Luontoliiton metsäryhmän kartoituskoordinaattori Ville Murmann lähettää vetoomuksensa.

16.8.2023 Asiasta on Jalmari Suutarin mielipidekirjoitus Selänne-lehdessä. Lehden päätoimittaja oli pyytänyt seurakunnalta vastinetta, joka julkaistiin samassa lehdessä. Suutari uutisoi asiasta myös Facebookissa. Hän kehottaa ottamaan yhteyttä joko talouspäällikköön tai kirkkoherraan ja vetoamaan asiassa ja kehottaa myös kirjoittamaan itse sanomalehteen tai someen tai jakaa tätä julkaisua. Hän myös kiittää aiemmin tehdyistä suojelupäätöksistä.

23.8.2023 Selänne-lehdessä julkaistaan Juhani Saarikosken ja Jalmari Suutarin kirjoitukset.

Monet sähköposteista on lähetetty myös luottamushenkilöille.

Talouspäällikön esitys:

Asioiden kulku merkitään tiedoksi.

Kirkkoneuvosto:

Merkittiin tiedoksi asioiden kulku.

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet:

Toimeenpano

PIISPANTARKASTUKSEN OHJELMA

Piispantarkastus on perjantaina 26.1. ja sunnuntaina 28.1.2024.
Kokouksessa päätetään piispantarkastuksen ohjelma.

P u h e e n j o h t a j a n e s i t y s :

Päätetään piispantarkastuksen ohjelmasta.

K i r k k o n e u v o s t o :

Puheenjohtaja Heikki Valkama esitteli piispantarkastuksen ohjelman. Ohjelma hyväksyttiin yksimielisesti.

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet:		Toimeenpano

MAHDOLLISET MUUT ASIAT

Muita asioita ei ollut.

ILMOITUSASIAT

Tiistaina 13.2.2024 pidetään kirkolliskokous- ja hiippakuntavaltuustovaalit.

KOKOUKSEN PÄÄTÖS JA LOPPUHARTAUUS

Puheenjohtaja Heikki Valkama päätti kokouksen klo 19.00.

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet:		Toimeenpano

